

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 17. WRZESNIA ROKU 1791.

Z Warszawy d. 17. Września.
SESSYA SEYMO: CCCCLXIII.

Dnia 15. Września.

JP. Marszałek Seymowy w Zagajeniu swoim wyraził, iż przystępując po odpoczynku do pracy dalszey, należy konczyć y umacniać to Dzieło, które w Konstytucyi trzeciego Maia dla dobra y szczęścia Ojczyzny ustanowione zostało, y które Kraiowi Obywatele, ale y Postronne Narody w Pismach y odgłosach swoich uwielbiają; aże podług Prawa, już Miasta Wydziałowe, wybrałszy Plenipotentów na Seym, tychże do Stanów Seymujących przyślali, zaczęły podług tegoż Prawa, onych w Izbie Pracej umieścić należy.

Z pomiędzy II. PP. Plenipotentów Miejskich, stojących w końcu Izby Seymowej za Marszałkami, zabrał Głos JP. Wybicki Plenipotent Wydziału Poznańskiego, w którym obszer- nie mianym, wyraziwszy Królowi Jmci y Stanom Seymującym czułą wdzięczność za powrót Praw Miastom Rużących, a od dwóch Wieków

im odjętych, za przypuszczenie do Spółnictwa Obrad Seymowych, zareczył Imieniem tychże Miast Wolnych Rzpłtey, iż dla obrony y zaszczytu wspólney wsiyskich Ojczyzny, życie y majątki swoje zawsze łożyć będą gotowe; nakoniec oświadczywszy, iż też Miasta, w Ofierze dla Rzpłtey, Dwanastu Sztuk Harmat przyślawią, upraszał N. Pana o dozwoleńie tymże Miastom (dla okazania wdzięczności y zotawienia Pamiątki następnyim Wiekom) wystawienia Kołofu Najlepszemu z Królów w Mieście Warszawie.

J.X. Kollatay Podkanclerzy Kor: za zbliżeniem się Ministerjum do Tronu, odpowiedział II. PP. Plenipotentom Miast. Stosownie do okoliczności y zadań przez nich oświadczonych; względem zaś wystawienia Kołofu dla Króla Jmci, oświadczył, iż ten będzie Pamiątką y wdzięcznością Ludu Miejskiego, y Sławy nieśmiertelney Seymu teraźniejszyego; nakoniec wezwał tychże Plenipotentów Miast do ucałowania ręki N. Pana; poczym także II. PP. Senatorowie, Ministrowie y Poślowie, do ucałowania teyże ręki Króla Jmci przystąpili.

Najęże Jmć Prymus, w zabranym Głosie

oświadczywszy Stanom Sejmującym, iż oddali-
wży się z Kraju za granicę dla poratowania
zdrowia swojego, z największym ukontentowa-
niem słytał wszędzie od postronnych Osób, u-
wielbienia y pochwały Seymu, teraźniejszego, y
że dla czynów tegoż Seymu y *Konstytucyi* no-
wo ustanowionej, chlubno jest za granicą na-
zywać się *Polakiem*; zachęcał nakoniec, ażeby w
zgodzie y jedności kończono daley to wszystko,
co ieszcze jest potrzebnym do uszczęśliwienia
tak Ojczyzny, iako też y Obywatelów.

IP. *Manuzy* Posel *Brańkowski*, w Głosie
swoim dopraszał się uwiadomienia, względem
Xiążęcia Jmci Elektora *Saskiego*, iakową ten dał
Rezolucya o wyborze swoim do Tronu *Polskie-
go*; podał nakoniec Projekt, ażeby wyznaczyć
Poselstwo Extraordynaryjne do tegoż Xiążęcia
Jmci Elektora, z doniesieniem, iż jest od Na-
rodu do Korony *Polskiej* wezwany.

Król Jmć wezwawszy Ministerium do
Tronu oświadczył, iż wkrótce przez Ministra
Interesów Zagranicznych doniesionym zostanie
Stanom, iakowe są czynione Negocyacye w tym
wszystkim, co tylko do Pomysłowości y uszczęśli-
wienia Kraju ściąga się, y że te same doniesie-
nia nauczą, iako Kray Nasz do poważania y szac-
unku u postronnych przychodzi po ustanowionej
nowey *Konstytucyi* Rządowej, która to *Konstytucya*
nie tylko w Kraiu, ale y za Granicę, swoje odbiera
uwielbienia; nakoniec oświadczył, iż przy utrzy-
maniu tey *Konstytucyi*, y w Obronie oney, sam
na czele aż do przelewu Krwi własney stanąć
gotów, iesliby kto też *Konstytucyę* naruszać po-
wazył się. Na ten wyraz N. Pana, powszechny
cały gęby dał się słyść odgłos, iż gotowi
wszyscy swe życia położyć przy obronie Kraiu
y Praw, dla uszczęśliwienia Ojczyzny ustanowio-
nych.

Czytał potem J. P. Sekretarz Seymowy
Projekt Ordynacyi dla Sądów *Appellacyjnych*
Miejskich, który wzięty jest do Deliberaeyi. Po-
czym Sessya Seymowa, dla dania czasu ozna-
czenia JJ. PP. Plenipotentów Miejskich do Dy-
kasterjów na Prowincjonalnych Sessjach, So-
lowana została na poniedziałek, na godzinę 10.
to jest na dzień 19. Września.

Z *Drezna* d. 29. *Sierp*: Dnia 25. tego Miesiąca
Cesarz Jmć przed południem przyjechał do na-
szego Xiążęcia Jmci Elektora do Zamku *Pillnits*.
Z Cesarzem Jmcią przybył oraz Arcy-Xże *Franciszek*, tudzież Feltmarża: Hrabia *de Lassey*; Hra-
bia *Palfy*, y niektórzy inni Dystryngwowani Pa-

nowie. Tegoż dnia, około godziny w pół do
drugiej po południu, przyjechał także do *Pillnits*
Król Jmć *Pruski* z Królewicem Następca, prze-
prowadzony będąc od Xiążęcia *de Hohentlohe* Gu-
bernatora *Wrocławia*, od Hrabiego *Karola de*
Brühl, General-Majora y Adiantanta *de Bischofs-*
sweder, y od Pułkownika *de Stein*. Naostatku
przybył także tegoż dnia Hrabia *Artezyi*, Pan
de Calonne, General *Flachsland*, y wielu innych
Panów *Francuskich*, którzy już tam zaszali Gene-
rala *Bouille*, Xiążęcia *de Polignac*, y Xiążęcia *de*
Nassau-Siegen, pierwey dniem przybyłych. Po
uprzemych u Dworu Przywitaniach Gości Nay-
iasniejszych, wkrótce potem nastąpił Wielki O-
biad, na którym oprócz *Niemieckich* Gości Nay-
iasniejszych, naydowali się też Hrabia *Artezyi*,
y Xiąże *de Polignac*. Wieczorem na Teatrum
grana była *Operetta*; po wieczery zaś Illumi-
nacya wspaniała ten dzień zakończyła. Dnia
26. czas poranny zszedł na wzajemnych Wizy-
tach y Konferencyach Osób Nayiasniejszych,
dopiero nastąpił Obiad; po Obiedzie, grano na
Teatrum *Operette*. — Wieczorem po Kolacyi,
przedziwny *Feierwerk* zapalono, y Illuminacya
wczorayszą ponowiono. Dnia 27. przed pół-
nocią, Cesarz Jmć z Hrabą *Artezyi* przez pół-
trzedzi godziny był u Króla Jmci *Pruskiego* w
Pokoiu jego na Konferencyi, y po oddaleniu się
Hrabiego *Artezyi*, Monarchowie obadwa przez
godzinę ieszcze sam na sam z sobą konferowa-
li. Po obiedzie o zwykłej porze odprawionym,
wszyscy Goście w Kompanii pojechali do *Dre-
zna*, gdzie oglądali naprzód Galeryę Obrazów, do-
piero Bibliotekę, y w tak nazwanym Sklepie *Zie-
lonym* wszystkie ośliwości widzenia godne.
Wieczorem udali się na *Redutte*, gdzie około 5-
tyśięcy Masek naydowało się. Tam z szczegó-
lniejszym tutejszey Publiczności ukontentowa-
niem, naydystryngwowani Xiążęta obcy, bez dy-
stryngky Stanu tańczyli z Masekami. Około go-
dziny 9. Goście Nayiasniejszy powrócili do *Pil-
nits* nazad na Kolacyę. Po Kolacyi, zgromadzi-
li się Cesarz, Król *Pruski*, Hrabia *Artezyi*, Fel-
tmarzalek *Lassey*, Baron *de Spielmann*, Pan *de*
Calonne, y General-Major *de Bischofsweder* do
Pokoiów Cesarza na Konferencyę, ta do godzi-
w pół do 2. po północy była przeciagniona, około
którego czasu, Cesarz Jmć z *Pillnits* do *Pragi*
wyjechał. Dnia 28. około godziny 8. ranney,
Król Jmć *Pruski* pojechał do *Moritzburg*; ztamtąd
obrociwszy Trakt przez *Elsterwerda*, gdzie
Xiążęciu *Kurlandskiemu* oddał Wizytę, do swo-
ich znówu pucił się Kraiów na powrót.

Z *Paryża* d. 26. *Sierp*: Na Ses-

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 17. WRZEŚNIA ROKU 1791.

Z Warszawy d. 17. Września. Kommissya Cywil: Woysko: Powiatu Krzemienie: dnia 5. tego Miesiąca, pisała Liś do N. Pana, oznaymując o pilnym swym wykonaniu zaleceń uczynionych przez Uniwersał względem Włościan. Przytym oświadczyła powszechną radość, iż Naywyższa Opatrzność; Królowi Jmci iako *Piaſtowi*, dobro ſwe z dobrem Narodu łączącemu, udzieliła tę parę, w której Narod Polski, z pod obcey przemocy wydobyty, przyszedł do takiego stanu, iakiego ledwo ſobie mógł życzyć, y przeto dzisieyſzego ſwego Króla wielbi przed całym Światem, iako Tworcę ſwoiey Wolności.

Z Lublina d. 8. Września. Dzień Elekcyi N. Pana, odprawił ſię z naywiększą Uroczystością. Trybunał z Seſſyi Ratuszowey poſzedł do Kollegiaty; gdzie po odprawionym zwykłym Nabożeństwie, zaproszony był na Obiad od IX. *Przedwoieńskiego* Prezydenta Trybunału; po którym ſkończonym, y po obiednieyſzey Ratuszowey Seſſyi odprawioney, wſpaniał Kolacyą z Aſſamblani przy Ławce będący JP. *Suchodołski* Deputat *Chełmski* dawał; na którey, równie iak y na obiedzie, przy ſetnym z harmat biciu, zdrowie Nayiaś. Pana y Nayiaśniejſzych Stanów ſpełnione zoſtało.

Z Frankfurthu d. 27. Sierp: Królowa *Francuſka* darowała Królowi *Szwedzkiemu* Szpadę, na którey naſtępujące ſłowa wyrte były: *Ku Obronie Uciśnionych.*

Pogłoſka o Erekcyi nowego Tronu Królewſkiego rozchodzi ſię.

Z Carogrodu d. 22. Lipca. Ow zbuntowany Szef, który (iako w Gazecie już było donieſiono) na czele wielu tyſięcy *Arabów* zmierzał do opanowania *Meki*, gdzie Sławny ieſt Meczet *Mahometaiſki*, y do zabrania wſzytkich tam nayduiających ſię Skarbów; zoſtał przynaglony, iak tu twierdzą, do cofnienia ſię, y do odſtąpienia ſwych zamyſłów.

Wypis z Liſtu z Berny d. 15. Sierp: Z Pożarowego ognia *Francuſkiey Rewolucyi*, ſypią ſię ſkry y już padają na dachy naſze. W Kraiu de *Vaud* (części *Francuſkiey Kantonu* naſzego) Rocznica wipomnioney *Rewolucyi*, dnia 14. y 15. Lipca, z nieprzyzwoitym cale hałaſem y tumultem, tudzież z obrządkami nader obraźliwemi była obchodzona. *Regencya* naſza, żadną miarą nie mogła milczeniem lub też wzgardą pokryć iawne Exceſſa owe, które od 600. Mieſczan były tam popełnione. Nieodwłocznie zatym ſciągnęła na ſam przód 3.

tyfiące Woyska w pole, z ktorego Woyska, 2,000. Obozuia przed Bramami naszego Miasta, y 1,000. przy *Chillon* y *Bex*. Jutro owę Woysko z dwóch tysięcy Zołnierzy przy *Bern* zebrane, ruszy marszem do Kraiu *de Vaud*, a trzy tyfiące innych Zołnierzy, ściana do Miasta *Berny*. Deputacya z czterech Osób do Regencyi wchodzących złożona, uda się na czele owego Woyska, dla otwierania oczu, iezeli to iezcze będzie można, omamionym owym y zwiedzionym Poddanym naszym, y dla wrócenia ich do podległości y porządku nazad. Miasta *Nyon*, *Vevay*, część *Lauranny* y *Ouchy*, dystyngwowały się przy obchodzie Rocznicy namienionej; ale nad wszystkie inne popisywały się Miasta *Morges* y *Rolle*. Tymczasem zaraz po Festynie owym, gdzie Wolność zawróciła Głowy Poddanych naszych, największa część z Ludzi Wieykich z Kraiu *la Vaux*, *la Cote*, y z Powiatu *guerou*, udawszy się do Regencyi w *Bern*, zaręczyła o nayrzetelniejszey swej wierności, tudzież nieukontentowanie swoje z postępowania obłąkanych owych Obywatelow oświadczyła. Może teraz płomień Buntu daley nie wybuchnie; ale iuż to dosyć wielkie dla nas jest nieszczęście, iż byliśmy przynaglenni brać się do Oryęża przeciwko Współ-Obywatelom naszym, którym się głowy *Francuską* *Rewolucyą* zapaliły.

Z Paryża d. 26. Sierp. W dzień *S. Ludwika*, trzykroć większą przy Królu postawiono wartę. Król w ten dzień nie widział się z nikim, prócz z temi Osobami, które mu usługują. Przekupki chciały wejść do Zamku, y ofiarować Królowi Bukiet, ale Pan *la Fayette* niepozwoilił. Kobiety nadzwyczajnie urażone, obelżywe nader miały na niego słowa.

Iezcze podobno dwa tygodnie miną, nim *Karta Konstytucyjna* zupełnie wygotowana, będzie mogła zostać Królowi ku przyięciu oddaną. Do dzisdnia iezcze nie wiedzą, iakim właściwie sposobem to mają ulkutecznić, aby Król był wolny. Wreszcie zdaie się być rzecz pewna, że *Zgromadzenie Narodowe*, naypoźniey przy końcu Września usunie się, y nowemu *Prawodawstwu* ustąpi miejsce. Dzis Nominacya Reprezentantów do drugiego *Prawodawstwa* w *Paryżu* zaczyna się.

Od Wyższego Renu dnia 24. Sierpnia. (Wypis z Gazety w *Hannau* wychodzącej) W okolicy tuteyszey chodzi po ręku akkredytowana Kopia pewney Inkwizycyi Sadowey, którą uczyniono z nieiakim *Texard* dnia 30. Lipca w *Ettenheim* do arelztu wziętym; Inkwizycyi tey ważnięyszą treść tu kładniemy: Na Pytanie. Dla czego się bawił w *Ettenheim*? odpowiedział: że od Munieypalności *Strazburskiej* iest

wysłany dla szlakowania Kardynała *de Rohan*, mianowicie zaś dla starania się o zamordowanie jego. Właściwe Instrukcyje na to dane mu były od Prokuratora *Leverau* y od Prezydenta *Strażburskiego* *Dittrich* z obietnicą wypłacenia mu znaczney Summy pieniężney, jeżeli skutecznie zlecenie swoje. Na pytanie, czyby nie wiedział o tym, że zaśladzki także uczyniono na życie Xiążąt z *Francyi* wyszłych? odpowiedział: że po wielekroć o tym słyszał na Klubie w *Strażburgu*, iż trzeba sprzątnąć z świata Hrabiego *Artezji* y Xiążęcia *de Condé*; o sposobach zaś, iakimi to chcą uskutecznić, nie wie. To mu tylko jest wiadomo, że trzech Gwardystów Narodowych z *Stażburga* ofiarowało się na przystawienie głowy Pana *de Bouillé*, y że przed dwoma tygodniami w tych zamiślach wyiechali. Każdemu z nich obiecano dać 50,000. *Liwrow*, jeżeli swe zamierzenie pomysłnie uskutecznią. Pytano się go o wszystko, co ieno zaśzło od zaczęcia Rewolucyi, y odpowiedział, że przy zdarzeniach ważniejszych był przytomny, y że większą część *Excessów*, iako to spalanie *Barrierow*, na poduszczenie Agentów Xiążęcia *d'Orleans* popełniono. Przy scenach *Wersalskich* dnia 5. y 6. Października zeznał on., iż był między przebranemi po kobiecu; że mieli oni skrycie Broń pod sukniami swemi; że Instrukcyje ich wiodły, ażeby przy powszechnym zamieszaniu wtargnąć do Pokoiów Króla y Królowey, y gdyby można, targnąć się nawet na ich Osoby poświęcone. Zeznał, że rozkazy na to od Agentów Xiążęcia *d'Orleans* otrzymali. Między temi, którzy tak iak on po kobiecu byli przebrani, przypomina sobie, że widział Xiążęcia *d'Aiguillon*, y Pana *Barnave*. O zdarzeniach w *Paryżu* późniejszych rzekł, że mu wiadome nie są, ponieważ go potem w Kraiu wewnątrz do różnych mieysc posyłano. Przy końcu w Protokule deklarował rzeczony *Texard*, w oryginale wyrażając własną ręką, że cokolwiek tu zeznał, jest istną prawdą, że ani przymusem, ani groźbą do zeznania tego nie został przynaglony, y na każdej stronie zapisanego Protokołu Inkwizycyi, własną jego ręką nayduielej się podpis *Texard*.

Kontynuacya Traktatu Pokoju między Austryą y Portą.

3tio. *Porta* odnawia mianowicie Akt pod dniem 3. Sierp: 1783. w którym bierze na siebie Obowiązek wyjednania *Niemieckim* Okrętom Handlowym do Portów Dworu Cesarzskiego należącym wszelkiego bezpieczeństwa przeciwko *Korsarzom Barbary*; y innym *Poddanym Turęckim*, tudzież bonifikowania szkody wyniknąć ztąd mogącey; daley też *Portu* odnawia Akt zawarty d. 24. Lutego 1784. za Wolnością Zeglugi y Handlu Poddanych Cesarzskich we wszystkich Kraiach y po wszystkich Morzach, Rzekach, do *Ottomanów* należących; tudzież *Ferman* pod d. 4. Grud: 1786. wydany względem pędzenia tam y nazad *Bydła* z *Siedmigródu* do *Woloszczyzny* y *Multan*; oraz wszystkie inne Konwencye y *Fermany*, które ważyły przed dniem 9. Lutego R. 1788. (*Resata* potem.)

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 17. WRZEŚNIA ROKU 1791.

Licytacja Dworku z Stajniami y Wozowniami Imci Pana Antoniego Norberta *Dobrowskiego* Łowczego *Lwowskiego* w Ulicy *Królewskiej* zwaney pod Nrem 1078. sytuowanego, z mocy Dekretu Urzędu Miasta *Grzybową* zaocznie zapadłego, dnia 22. Miesiąca Września Roku 1791. po trzeci raz na Ratuszu tegoż Miasta odprawiać się będzie o godzinie 2. po południu.

J. Panna *Józefa Kuligowska* Córka ś.p. Ur. *Franciszka Kuligowskiego*, że od lat kilka udawszy się w służbę Dworską, dotąd u Krewnych niebyła, ani przez List wiadomości o sobie nie dała, uprasza się, aby ktoby wiedział o niej gdzie się teraz znajduje, raczył oznajmić w Warszawie do Kamienicy JP. *Likowskiego* na Ulicy *Freta* pod Nrem 275. sytuowanej, na drugie piętro.

Licytacytacja Kamienicy *Frołowskiej* przy Ulicy *Nowy Świat* pod Nrem 1293. sytuowanej, z mocy Rezolucyi Sądów Woytowskich y Ławniczych Jurysdykcji *Bożydar y Kałęczyna* przy *Warszawie*, w miejscu Sądowym dnia 25. Miesiąca Października Roku tego o godzinie 3. po poł: odprawiać się będzie. Zyczący sobie kupić, może wcześniej swą offerencyą w Kancelaryi teyże Jurydyki zapisać y Terminu Licytacji attentować powinien.

Wyszły z druku Książki nowe ciekawe: (1) Adwokat czyli *Patron Polski* o Jurysdykcjach y *Palestrze Polskiej*, ich wokacyi, wielości y potrzebnym koniecznym urządzeniu, cena na Kleiowym papierze Zł: 3. na wodnym Zł: 2. gr: 15. (2) *Postylion z trąbką Warszawską*, cena Zł: 1. gr: 15. (3) *Polak w Czui prawdą podziwtey*, cena Zł: 1. gro: 15. (4) *Starych uprzedzeń nowe roztrząszenie*, cena Zł: 1. gr: 8. Tych Książek dostanie u P. *Dufour* w Starym Mieście, u P. *Netto* naprzeciw Statuy *Zygmunta*, u P. *Szezepańskiego* w Bramie *Nowomiejskiej* y w Drukarni *Wolney*.

Kamieniczki y Dworku z Ogirodem UUr: *Gierczyńskich* a dawniey SH: *Heinczów* przy Ulicy *Złota* zwaney, pod Nrem 1516. sytuowanych, konkursowi poddanych, z prorogacyi przez Urząd *Burmistrzowski* y *Radziecki* Jurysdykcji *Kapituluey* *Gruhtów Szpitala S. Ducha* determinowanej, dnia 25. tego Miesiąca o godzi: 3. po południu w miejscu Sądowym odprawiać się raz ostatni będzie Licytacya.

Wychodzi z druku Dzieło pod tytułem *Doświadczenia w Gospodarstwie, Ogródniwie, Leśkarstwach Domowych &c.* z różnych *Manuskryptów* *Domowych* y *Zagranicznych* na to ustanowionych *Spółeczności Akademickich* zebrane, a szczególniey przyśłowowane do pożytków y zabawy osób na wf bawiących się. Pierwszy Tom już wyszedł z druku; znajduje się do przedania w Księgarni P. *Netto* na *Krakowskim Przedmieściu*, y w Drukarni P. *Komis: Edu: Ceni* oprawney na kleiow: papie: Zł: 3.

W Księgarni P. *Netto*, znajduje się *Opisanie Kołtuna* z przytłaczonemi *Przepisami* iak się w tey chorobie zachować, y iak ią leczyć potrzeba, na pożytek *Ludu Wiejskiego*, przez *Doktora Hoffmana* alfa *rust: Gr: fr: 3.*

Dworek z Ogirodem y *Gruntem Dziedzicznym* na Ulicy *Nowy Świat* zwaney pod Nrem 1281. będący, za Rezolucyą Szła: *Magistratu* przez plusofferencyą na *Ratuszu M. S. W.* na d. 19. tego Miesiąca, o godzinie 2. po południu przez Urząd *Ławniczy* Miasta tegoż sprzedanym będzie.

Pau Embry *Chimista* przyprawia puder, którym codziennie można się pudrować y nazywa się *Bergere galante*, po nim włosy długie wyrastają, przeskadza też wypadnieniu włosów, y wygubra wszelkie robactwo w głowie. Funt tegoż pudru kosztuje *Czerw: 3.* Mielzka na *Lesznie N. 677.* na 1. piętze w Warszawie. Tanie P. *Emery* *Chimista*, dystrybuie wodę na wygubienie plułkiew na zawsze, nasmarowawszy raz tylko spary łózka lub ściany szmatą umaczaną w tey wodzie zagranej. Kosztuje butel: Zł: 6.

Podaje się drugi raz do wiadomości, iż *Kredytorowie* niegdy JP. *Jana Barona de Klein*, *Pułkownika Korpusu Inżynierow Kor:* polzukują satysfakcyi z substancyi pozostałey tegoż JPana *Jana Barona de Klein* dnia 26. 8bris 1789. zmarłego; zaczyna, jeżeli się znajdują gdzie *Sukcesorowie* naybliżi, zehy stawali w Sądach *Grodzkich Potocznych Warszawskich* oświścić, albo przez *Pełnomocników*, y w tym Sądzie *Legitimowali* się, a to naydaley na d. 12. Miesiąca *Likopada R. 1791.*

syi Narodowego Zgromadzenia dnia 22. zaczęto roztrząsać Artykuły mające być do *Karty Konstytucyjnej* przyłączone. Po przeczytaniu przez Pana *Thouret* Sekcyi Pierwszej o *Wolności każdego Osobistej* dekretowano co następuje: (1) Nikt nie może być do aresztu wzięty, chyba aktualnie na przestępstwie zająty, albo na mocy danego rozkazu przez Urzędników Policyi, lub innej Jurydyki, która zeznała areszt. (2) Aresztowany każdy, najdalej w przeciągu 24. godzin będzie examinowany; jeśli niepokaze się wina na nim, tedy nieodwłocznie ma być na wolność puszczony; jeśli zaś pokaze się wina na nim, tedy najdalej za trzy dni, do więzienia swego zostanie przeprowadzony. (3) Aresztant żądant niemoże być trzymany w areszcie, skoro w tych zdarzeniach, w których Prawo dozwala mu pod Kaucyą być wolnym, parękę stawia. (4) Jeśli Areszt jest Prawem nakazany, tedy Aresztant nieodwłocznie do więzienia Prawem oznaczonego będzie prowadzony. (5) Skoro kto jest w areszcie, w tenczas przeciwko niemu nie wolno, ani co pisać, ani co drukować. (6) Tarasowy Dozorca, nikogo nie powinien przyjmować, chyba na mocy rozkazów w Artykule pierwszym wytkniętych. (7) Kiedy Aresztant żąda być stawiony przed Cywilnego Urzędnika Tarasowego, tedy nieodwłocznie to ma nastą-

pić, y swoim krewnym może być prezentowany, chyba, gdyby Sędzia sekret był nakazał. (8) Aresztant nie gdzieindziej, tylko do więzienia Prawem oznaczonego ma być przyjmowany.

Dopiero przystąpiono do udecydowania Artykułów o *Wolności Drukowania*, iak następuje: Nikt nie może za Pisma przez siebie drukiem ogłoszone do Sądu być zapozwany, chyba, gdyby kto umyślnie przez te Pisma podzegał do Nieposłuszeństwa ku Prawom, do znieważenia Władz Konstytucyjnych, do sprzeciwienia się ich rozkazom, albo do innych iakich przez Prawo za Wykroczenie deklarowanych Postępków.

Na Seßyi dnia 23. dekretowano dalsze o *Wolności Drukowania* Artykuły: Wolno jest każdemu cenzurować Akta Władz Konstytucyjnych, ale za dobrowolne potwarzania przeciwko Rzetelności Publicznych Urzędników y przeciwko słuszności ich zamiarów w sprawowaniu Funkeyi, mogą Osoby spotwarzane dochodzić sprawiedliwości u Sądu. Nikt nie może być Cywilnie lub Kryminalnie za Pisma drukowane lub ogłoszone sądzony, jeżeli ieden z Sprzyśniętych Sędziów nie uzna y oświadczy pierwiey, czy w oskarżonym Pismie nayduie się przewinienie, y czy osoba zapozwana, stała się winną tego przewinienia.

Potym następujące dwa względem Króla dekretowano Artykuły: Jeśli Król w Miesiąc po zafazley od Prawodawczego Korpusu Inwitacyi Przyśięgi nie wykona, albo, jeśli Przyśięgę wykonaną nazad cofnie, tedy poczytać należy, iakoby Król złożył Królewskie Dostoieństwo. Gdyby Król wyiechawszy z Kraiu, we dwa Miesiące po wydanej od Korpusu Prawodawczego Proklamacyi zapraszającej go nazad do powrotu nie powrócił, tedy poczytano będzie, iak żeby się zrzekł Dostoyności Królewskiej, y podczas niebytności jego, Dostoynosc Królewska ma być suspendowana.

Na Sessyi dnia 24. Deliberowano o Straży Królewskiej, y dekretowano: Straż Króla nie ma przenosić 1,200. ludzi Piechoty, y 600. Jazdy. Osoby do tej Królewskiej Straży będą wzięte z Woysk Liniiowych y z Gwardyi Narodowych tych, które od roku naymniey czyniły służbę. Nowe to Korpus Woyska, do żadney służby Publiczney nie może być zażywane, z *Cywilney Listy* będzie opłacane, y przez *Deputacyą Woyskową* urządzone.

Na Sessyi dnia 25. Minister Woienney oskarżał Insurrekcyą Reymentów *de Bance, Avergne, y Dauphiné*, które zgola już słuchać nie chcą rozkazów swoich Kommandantów. Kazano Deputacyi Woyskowej wygotować y przynieść o tym do *Gzby* Raport. Daley czy-

tano List podpisany od wielu Kupców z *Nantes*, gdzie przekładają niebezpieczny stan Wyspy *S. Domingo*, domagając się cofnienia nazad Dekretu względem *Ludzi Kolorowych* zapadłego. (Naynowsze Listy datowane dnia 9. Lipca z *Cap* donoszą, że wszyscy tam zgodzili się na niedopuszczenie Exekucyi Dekretu względem *Ludzi Kolorowych*. Grożno nawet odzywając się, że chcą *Ludzi Kolorowych* pozabijać, oderwać się od *Francyi*, podać się pod *Anglią*, y Kommissarzów posłać do *Londynu*, albo do *Jamajki &c.*)

Naostatku o Osobach do Panuicacyi Familii Królewskiej należących, dekretowano: *Osoby Familii Królewskiej używać mają Prawa Obywatelów Czynnich*. Artykuł drugi tak był zaproponowany: *Osoby Familii Królewskiej czy mogą być obierane na Urzędy y Mieysca od Nominacyi Ludu zależące?* Przez większość 83. kreslek stanęło: że nie mogą być obrane. Osoby więc Familii Królewskiej, nie mogą być obierane, ani na Urzędy Administracyjne, ani na Reprezentaatów Narodu.

Z Tabelli Dochodów y Rozchodów Publicznego Skarbu pokazuje się, że od dnia 1. Sierpnia Roku 1790. aż do tegoż dnia R. 1791. Dochód wynosił 186. Millionów, a zwyczajny Rozchód uczynił 676. Millionów.